

До Председателя на научното жури, определено
със заповед № Р-109-151/29.04.2024 г.
на Ректора на МУ-Варна

РЕЦЕНЗИЯ

От проф. д-р Димитър Райков, д.м.н
Началник Клиника „Ортопедия и Травматология“
УМБАЛ „Света Марина“- гр. Варна

Относно: дисертационния труд, за присъждане на образователна и научна степен „Доктор“ в област на висше образование 7. „Здравеопазване и спорт“, професионално направление 7.1. „Медицина“, научна специалност „Физиотерапия, курортология и рехабилитация“ изготвен от на д-р Детелина Дамянова Недялкова-Петкова, докторант към Катедра по физиотерапия, рехабилитация и морелечение, Факултет по обществено здравеопазване, Медицински университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“ - Варна.

Тема на дисертационния труд „Терапевтична ефективност на физикалните фактори в ранната рехабилитация при пациенти с дисторзио на талокрурална става“

Научен ръководител: доц. д-р Марияна Михайлова Кръстева-Русева, д.м.

Представеният комплект документи на хартиен и електронен носител са в съответствие с правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академична длъжност в МУ-Варна. При прегледа на представения ми дисертационен труд не бе установено плагиатство или данни за такива.

Биографични данни и професионално развитие

Д-р Детелина Дамянова Недялкова- Петкова е родена на 29.04.1990 г. в град Шумен, където завършва средното си образование в Природо-математическа гимназия „Нанчо Попович“ през 2009 г. През 2016 г. завършва висше образование по медицина с образователно квалификационна степен “магистър“ в МУ-Варна. Придобива специалност по „Физикална и рехабилитационна медицина“ през 2021 г. Професионалният си лекарски път, д-р Недялкова, започва през 2016 г. в ЦСМП-гр. Варна.

От 2017 г., д-р Детелина Дамянова Недялкова-Петкова е назначена като лекар-специализант към УМБАЛ „Св. Марина“ Варна ЕАД, а през 2020 г. и като асистент към УС по морелечение, физиотерапия и рехабилитация към Катедра по Физиотерапия, рехабилитация, морелечение и професионални заболявания на МУ-Варна. Ръководи занятия по учебни дисциплини: Физиотерапия и рехабилитация на студенти по медицина БЕО и АЕО, специалност „Рехабилитатор“- I-ви, II-ри и III-ти курс.

Д-р Детелина Недялкова- Петкова има успешно завършени курсове в областта на Физикалната и рехабилитационна медицина като терапия с Deep Oscillation- training course (2019 г.) и advanced workshop (2023 г.), лазертерапия (2023 г.), електродиагностика и електростимулации (2023 г.).

Актуалност и значимост на проблема

Дисертационният труд на д-р Петкова е посветен на една от най-често срещаните патологии в спешната медицинска помощ- дисторзио на глезенната става.

Търсенето, разработването и въвеждането в медицинската практика на методи за профилактика, лечение и рехабилитация, които имат многостранен ефект върху най-важните връзки в патогенезата на заболяването е актуален проблем в съвременната медицинска практика.

За пълноценното възстановяване и връщане към обичайния начин на живот и функциониране в ежедневието и социалната среда, основно значение има правилната постановка и рехабилитационна програма. Адекватно и своевременно проведена рехабилитация е гаранция за успех и постигане на значимо подобрене в качеството на живот на пациентите в най-ранният етап на дисторзио на глезенната става.

В дисертационният труд на д-р Петкова са представени познатите до сега методи на лечение на дисторзио на глезенната става. Разгледани са възможностите за оперативно и консервативно лечение (медикаментозно и с физиотерапевтични методики).

Акцентът е върху лечението с нискочестотно електростатично поле по метода на дълбока осцилация. Подробно са разгледани актуалните световни тенденции за повлияване на тази патология с различните физикални модалности.

Направен е анализ на клиничната ефективност на електростатично поле по метода на дълбока осцилация, протокола „PRICE“ и комбинираното им приложение в ранната рехабилитация при пациенти с дисторзио на талокруралната става.

Структура, оформяне и онагледяване на дисертационния труд

Дисертационният труд е представен в 146 стандартни страници, в единнадесет раздела с адекватно съотношение, онагледен с 33 фигури, 20 таблици и 10 приложения. Структурата е според изискванията, посочени в Правилника за развитие на академичния състав на МУ-Варна.

Научният труд има следната структура: „Актуалност на проблема” - 2 страници, „Литературен обзор”- 44 страници, „Цел и задачи и хипотези на изследването”- 2 страница, „Материали и методи” - 10 страници, „Резултати” - 31 страници, „Обсъждане” - 11 страници, „Заключение”- 2 страница, „Изводи”- 1 страница, „Приноси на научния труд”- 1 страница, „Научни публикации и съобщения свързани с дисертационния труд” - 1 страница.

Библиографската справка е актуална и обхваща 279 източника, от които 7 на кирилица и 272 на латиница.

С темата на научния труд са свързани 3 пълнотекстови публикации представени от д-р Детелина Дамянова Недялкова-Петкова в периодични научни издания.

Литературен обзор

В литературния обзор подробно са разглеждани етиологията, патогенезата, класификацията и клиничната картина на дисторзио на талокруралната става.

Представени са познатите до момента методи на лечение с основен акцент върху факторите на физикалната медицина.

Систематизирани са наличните до момента проучвания върху ефекта на терапията с дълбока осцилация при пациенти с глезенна патология.

Изчерпателно са описани основните характеристиките на методиката-ДО и е представено приложението и клиничния опит в медицинската практика.

Цел и задачи

В основата на дисертационния труд стои ясно формулирана цел – Да се направи сравнителна оценка на ефекта на електростатично поле по метода на дълбока осцилация,

протокола „PRICE“ и комбинираното им приложение в ранната рехабилитация при пациенти с дисторзио на талокруралната става.

Задачите са логично формулирани съобразно предварителните проучвания и подчинени на поставената цел.

Материал и методи

В проучването са включени общо 120 лица от двата пола на възраст между 18 и 50 години, с клинични прояви на дисторзио на глезенната става с давност на симптомите не повече от 7 дена., които отговарят на конкретни включващи критерии. Пациентите са разпределени на случаен принцип в три групи, всяка с по 40 човека. Пациентите са проследени непосредствено преди началото на лечението, в края на лечението (7-ми ден) и на 21-ви ден. За постигане на заложените цели са проучени и анализирани необходими данни: анамнестични данни (болка, оток, скованост и др.), функционален статус (оглед, палпация, специализирани мануални тестове, сантиметрия, ъглометрия), пациентите попълват кратка форма на въпросника The foot and ankle disability index и оценяват болката по Visual analog scale;

Докторантът е избрал подходящи статистически методи даващи пълна и достоверна оценка на данните, съобразно целта на представеното проучване.

Резултатите отговарят на поставените задачи. Дисертантът добре е синтезирал онагледил с таблици и фигури разпределението на пациентите в трите групи и получените резултати.

От анализа на изходните стойности на показателите се вижда, че няма разлика между трите групи, което води до тяхната хомогенност една спрямо друга.

Получените резултати от изследването показват, че терапията с ДО в комбинация със стандартна грижа „PRICE“, осигуряват комплексност от най-ранния етап на лечението на състоянието до 21-ви ден. Получените стойности са статистически значими и доказани чрез изследване на заложените параметри за проследяване.

Дискусията върху получените резултати подчертава тяхната значимост, като ги сравнява с други проучвания в световната литература.

В заключение са обобщени най-важните резултати на проучването.

Резултати и дискусия

Резултатите отговарят на поставените задачи. Дисертантът добре е синтезирал онагледил с таблици и фигури разпределението на пациентите в трите групи и получените резултати.

Преди терапията липсва статистически значима разлика между наблюдаваните и сравнявани групи по отношение на проследяваните параметри. От анализа на изходните стойности на показателите се вижда, че няма разлика между трите групи, което води до тяхната хомогенност една спрямо друга.

Получените резултати от изследването показват, че терапията с ДО в комбинация със стандартна грижа "PRICE", осигуряват комплексност от най-ранния етап на лечението на състоянието до 21-ви ден. Получените стойности са статистически значими и доказани чрез изследване на заложените параметри за проследяване.

Дискусията върху получените резултати подчертава тяхната значимост, като ги сравнява с други проучвания в световната литература.

В заключение са обобщени най-важните резултати на проучването.

Изводи и научни приноси

Синтезирани са шест формулирани извода, които дават обобщена информация за резултатите от проведеното проучване и отговарят напълно на поставените цели и задачи. Дисертантът е посочил три теоретико-методологични и четири практико-приложни приноси на дисертационния труд за България.

Автореферат и наукометрични показатели

С темата на научния труд са свързани 3 пълнотекстови публикации представени от д-р Детелина Дамянова Недялкова-Петкова в периодични научни издания.

Авторефератът е структуриран с съответствие изискванията, съдържанието му съответства на дисертационния труд, представени са 20 таблици и 29 фигури, за онагледяване на получените от научното изследване резултати.

Критични бележки и препоръки

Разглеждайки така надлежно предоставените ми материали ненамирам пропуски или неточности и нямам особени забележки или препоръки.

Заключение

Представения за становище дисертационен труд на д-р Детелина Дамянова Недялкова-Петкова е методологично издържан, с ясно формулирана цел и задачи, с конкретни и добре обосновани изводи и актуален принос в науката.

Предоставените материали отговарят на всички изисквания на Закона за развитие на академичния състав на Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и Правилника на МУ-Варна.

Въз основа на направеното изложение давам своята положителна оценка и предлагам на уважаемите членове на научното жури също да гласуват положително и да присъдим на д-р Детелина Дамянова Недялкова-Петкова ОНС „Доктор“ по научна специалност „Физиотерапия, курортология и рехабилитация“.

Дата: 21.05.2024г.

Изготвил рецензия

Заличено на основание чл. 5,
§1, б. „В“ от Регламент (ЕС)
2016/679

Варна

(Проф. д-р Димитър Райков, д.м.н.)